

Valtuustoaloite valosaasteen selvittämiseksi Tampereella

Valolla on kaupungissa tärkeä tehtävä viihtyisyyden ja turvallisuuden takaajana pimeällä. Valosaasteella tarkoitetaan näille tarkoituksille tarpeetonta valoa, jolla on haitallinen vaikutus ympäristöön. Valosaasteen kaikkia vaikutuksia ei tunneta, mutta se voi häiritä eliöitä ja ekosysteemejä, sekä vaikuttaa ihmisten unen laatuun ja terveyteen. [1][2] Lisäksi kaupunkiympäristössä liian kirkas valo voi häikäistä, aiheuttaen vaaratilanteita liikenteessä.

Valosaaste merkitsee myös energiahukkaa, jolloin sen suitsiminen vähentää niin päästöjä kuin valaistuksen kustannuksia. Valosaasteen aiheuttaman taivaan hohteen myötä yhä harvempi kaupunkilainen voi nauttia tähtitaivaasta sekä sen ilmiöistä, ja tähtitieteen harrastaminen muuttuu hankalammaksi, kun muut kuin kaikkein kirkkaimmat taivaan kohteet hukkuvat taustavaloon. Unesco onkin tunnustanut tähtitaivaan osaksi ihmiskunnan kulttuuriperintöä, jota tulisi vaalia ja säilyttää. [3]

Flagstaffin kaupunki Arizonassa Yhdysvalloissa laati ensimmäisenä maailmassa valosaastetta hillitsevää ohjeistusta jo vuonna 1958, tarkoituksena vähentää tähtitaivaan sumenemista. Myös esimerkiksi Calgaryssa Kanadassa, sekä Berliinissä Saksassa on pyritty paremmalla valaistuksen suunnittelulla vähentämään valosaastetta, tarkoituksena vähentää energiankulutusta, hiilidioksidipäästöjä, taivaalle suuntautuvaa valoa, sekä parantaa liikenneturvallisuutta.

Suomessa kansallista lainsäädäntöä valosaasteen hillitsemiseksi ei ole, mutta paikallisiin toimiin voi ryhtyä. [2] Viimeisimpänä Helsingin kaupunki teetti häiriövaloselvityksen, hyödyntäen palautetta kaupunkilaisilta. Selvityksessä myös avattiin, miten valosaastetta voi vähentää. [4]

Ongelmaan ei voi tarttua, ennen kuin se laajuudesta Tampereella on tutkittua tietoa. Sen vuoksi:

Esitämme, että Tampereen kaupunki laatii selvityksen valosaasteesta

Tampereella, 25.10.2021

Joonas Kiviranta, kaupunginvaltuutettu (ps.)

Oras Tynkkynen, kaupunginvaltuutettu (vihr.)

Pekka Salmi, kaupunginvaltuutettu (sd.)

Lähteet:

[1] Navara, Kristen J., and Randy J. Nelson. "The dark side of light at night: physiological, epidemiological, and ecological consequences." *Journal of pineal research* 43.3 (2007): 215-224.

[2] Lyytimäki, Jari. "Valosaaste ympäristöongelmana–Katsaus yhteiskunnalliseen ohjaukseen." (2014).

[3] Marin, Cipriano. "Starlight: a common heritage." *Proceedings of the International Astronomical Union* 5.S260 (2009): 449-456.

[4] Helsingin Kaupunki. "Helsingin Häiriövaloselvitys." *Kaupunkiympäristön julkaisuja* 2021:7 (2021).